

บทความวิจัย

การใช้ข้อมูลสารสนเทศในการจัดการแผนยุทธศาสตร์ของบุคลากร สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดตรัง Using of Information Technology for Strategic Planning Management among Health Personnel in Trang Provincial Public Health Office

ยวดี กองมี¹ เบลจพร บัวชุม² วิลาวรรณ ศรีพล³ กุลนิตา เพชรภัสสร⁴
บุญญพัฒน์ ไชยเมล์⁵ และ สมเกียรติยศ วรเดช^{6*}

Yuvadee Kongme¹, Benjaporn Bourchum², Wilawan Sipon³, Kulnida Pechpassakorn⁴,
Bhunyabhadh Chaimay⁵ and Somkiattiyos Woradet^{6*}

บทคัดย่อ

การศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive study) ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการจัดการแผนยุทธศาสตร์ กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตรัง จำนวน 57 คน เก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2557 โดยใช้แบบสอบถามประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไป และการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการจัดการ ด้านการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศ การใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศ และความสำเร็จของการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการแผนยุทธศาสตร์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรส่วนใหญ่ใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการแผนยุทธศาสตร์ (92.98%) มีระดับการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการแผนยุทธศาสตร์ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (71.70% , $\bar{X} = 3.35 \pm SD = 0.53$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศ (75.47% , 3.30 ± 0.53) การใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศ (71.70% , 3.37 ± 0.50) และความสำเร็จของการใช้ข้อมูลสารสนเทศ (60.38% , 3.39 ± 0.72) อยู่ในระดับปานกลาง จากผลการศึกษาคั้งนี้ ควรเพิ่มศักยภาพของบุคลากรในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตรัง ทั้งในด้านการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศ เพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด

คำสำคัญ : ข้อมูลสารสนเทศ การบริหารแผนยุทธศาสตร์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

¹ แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเฉลิมพระเกียรติฯ บ้านควนป้อม พัทลุง 93170

² แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ โรงพยาบาลวิภาวดี สุราษฎร์ธานี 84180

³ แพทย์แผนไทย วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร ตรัง 92110

⁴ ผู้ช่วยนักวิชาการสุขาภิบาล เทศบาลเมืองบ้านพรุ สงขลา 90250

⁵ รศ.ดร., ⁶ อ.ดร., สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ คณะวิทยาการสุขภาพและการกีฬา มหาวิทยาลัยทักษิณ พัทลุง 93210

* Corresponding author: e-mail: sworadet@gmail.com, Tel./Fax. 074-693997, 081-9592939

Abstract

This descriptive study was to investigate the level of usins information technology for strategic planning management in Trang Provincial Public Health Office. Of these, 57 samples were health personnel who were currently working in Trang Provincial Public Health Office. The data were collected in June 2014, using questionnaire consisted of demographic factors and using of information technology for strategic planning management, accessibility of using information technology, utilization, and successfulness, respectively. Descriptive statistics was used to describe demographic characteristics and using of information technology for strategic planning management. The main findings revealed that most of health personnel used information technology for strategic planning management. The overall of using of information technology for strategic planning management was rated at moderate level (71.70%, $\bar{X} = 3.35 \pm SD = 0.53$). To consider in each dimension of using of information technology for strategic planning management showed that dimension of information technology accessibility (75.74%, 3.30 ± 0.53), utilization (71.70%, 3.37 ± 0.50) and successfulness (60.38%, 3.39 ± 0.72) were rated at moderate level. The results suggested that the potential of health personnel in using information technology in strategic planning management should be promoted in order to increase ability of using information technology in strategic planning management.

Keywords : Information Technology, Strategic Planning Management, Provincial Public Health Office

บทนำ

การใช้ข้อมูลสารสนเทศ (Information technology: IT) มีความสำคัญและเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว และผลักดันให้ประเทศมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาทางสังคมด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง [1] อย่างไรก็ตามแต่ละประเทศต้องเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่ซับซ้อนมากขึ้น ซึ่งเป็นทั้งโอกาสและความเสี่ยงต่อการพัฒนาในยุคสังคมสารสนเทศและยุคโลกาภิวัตน์

เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมนั้น ส่งผลให้ประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งมีการพัฒนาทางเทคโนโลยีล่าช้าหรือไม่มีดีพอ มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำกว่าประเทศพัฒนาแล้ว [2] สำหรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (2555-2559) กำหนดยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการใช้ประโยชน์การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการติดตามประเมินผลโดยการพัฒนากระบวนการข้อมูลและเครือข่ายในทุกระดับ [2] จากแผนพัฒนาฯ ดังกล่าว กระทรวงสาธารณสุขเป็นองค์กรที่มีการกำหนดแผนยุทธศาสตร์ ในการดำเนินงานโดยจัดตั้งสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในปี พ.ศ. 2545 มีพันธกิจหลักที่สำคัญ คือ การกำหนดมาตรฐานและพัฒนาระบบบริหารจัดการทรัพยากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อพัฒนาระบบเครือข่ายสารสนเทศด้านสาธารณสุขครอบคลุมเครือข่ายบริการสุขภาพ รวมทั้งเชื่อมโยงระบบกับหน่วยงานอื่น ๆ ทั่วประเทศ ตลอดจนเผยแพร่แก่ภาคีเครือข่ายทางสุขภาพ [3]

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลสารสนเทศ พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่เป็นการศึกษาการดำเนินงานในระดับหน่วยบริการสุขภาพทั้งในระดับชุมชน [4-5] และเครือข่ายบริการสุขภาพ [6] โดยที่การศึกษาเหล่านี้เป็นการศึกษาในหน่วยงานบริการที่มีลักษณะองค์กรที่แตกต่างกัน มีเพียงการศึกษาเดียวที่ศึกษาในหน่วยงานวิชาการในระดับจังหวัด [1] ซึ่งหน่วยงานสาธารณสุขระดับจังหวัดเป็นหน่วยงานวิชาการ กำกับดูแล ประเมินผลและสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานสาธารณสุข [7] รวมทั้งการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพในเขตพื้นที่ ปัจจุบันสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตรังมีจุดแข็งด้านบุคลากรทางสาธารณสุขที่มีความเชี่ยวชาญและมีศักยภาพสูงด้านการบริหารจัดการข้อมูลด้วยระบบสารสนเทศ อย่างไรก็ตาม จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ยังไม่ได้มีการศึกษาการใช้ข้อมูลสารสนเทศต่อการบริหารจัดการด้านแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนางานภายในองค์กร

ดังนั้น การศึกษารึ้นจึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการ แผนยุทธศาสตร์ ในมิติของการเข้าถึง การใช้ประโยชน์ และความสำเร็จของการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการแผนยุทธศาสตร์ เพื่อช่วยลดขั้นตอนการทำงานที่เคยปฏิบัติของบุคลากรสาธารณสุขในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตรังต่อไป

วิธีการศึกษา

การศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive study) ครั้งนี้ เก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2557 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ บุคลากรในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตรัง จากฐานข้อมูลของบุคลากรในหน่วยงานสาธารณสุขจังหวัดตรัง จำนวน 136 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 16 มิถุนายน พ.ศ. 2557) กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตรัง จำนวน 70 คน ซึ่งเป็นตัวแทนของบุคลากรในกลุ่มงานทั้ง 10 กลุ่มงาน มีอัตราการตอบกลับของแบบสอบถามคิดเป็นร้อยละ 81.43 (57 คน) สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษารึ้นนี้เป็นแบบสอบถามที่ประยุกต์ขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม [1] ประกอบด้วย 2 ส่วน คือคุณลักษณะประชากร และการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการแผนยุทธศาสตร์ สำหรับแบบสอบถามการใช้ข้อมูลสารสนเทศแบ่งเป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ 1) การเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศจำนวน 8 ข้อ 2) การใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศ จำนวน 11 ข้อ 3) ความสำเร็จของการใช้ข้อมูลสารสนเทศ จำนวน 10 ข้อ

Thaksin.J., Vol.18 (2) July - December 2015

การพิจารณาการจัดกลุ่มการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการแผนยุทธศาสตร์ด้วยวิธีการกำหนดค่าพิสัย (คะแนนสูงสุด - คะแนนต่ำสุด) / จำนวนระดับ แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ สูง ปานกลาง และต่ำ แบบสอบถามดังกล่าวได้รับการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ทดลองใช้ในพื้นที่ใกล้เคียงที่มีบริบทใกล้เคียงกับพื้นที่ทำการศึกษา และทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้านการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศ การใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศ และความสำเร็จของการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการแผนยุทธศาสตร์ มีค่าสัมประสิทธิ์ครอนบาชแอลฟา (Cronbach's alpha coefficient) เท่ากับ 0.808, 0.817 และ 0.965 ตามลำดับ ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาคุณลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่างบุคลากรในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตรัง พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (70.18%) มีการศึกษาระดับปริญญาตรี (61.40%) มีตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุข (38.60%) รองลงมาเจ้าพนักงานธุรการ (12.28%) และเจ้าพนักงานสาธารณสุข (10.53%) ตามลำดับ มีระดับตำแหน่งชำนาญการ/ชำนาญงาน (64.91%) มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปี (50.88%) มีประสบการณ์ทำงานเฉลี่ย 19 ปี (SD 9.76) อายุระหว่าง 36 - 45 ปี (42.11%) และมีอายุเฉลี่ย 43 ปี (SD 8.67) ดังแสดงในตารางที่ 1

สำหรับการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการแผนยุทธศาสตร์ พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่เคยใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการแผนยุทธศาสตร์ (92.98%) โดยข้อมูลสารสนเทศของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดที่ใช้มากที่สุด ได้แก่ ฐานข้อมูลบุคลากร (57.89%) ฐานข้อมูลสาธารณสุขจังหวัด (57.89%) ระบบบริหารยุทธศาสตร์เครือข่ายที่ 12 (54.39%) ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารยุทธศาสตร์ (50.88%) และนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข (47.37%) ตามลำดับ นอกจากนี้บุคลากรมีความถี่ในการใช้ข้อมูลสารสนเทศประมาณ 1 - 2 วันต่อสัปดาห์ (50.90%) ดังแสดงในตารางที่ 2

สำหรับระดับการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการแผนยุทธศาสตร์ พบว่า ในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างบุคลากรสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตรังมีการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการแผนยุทธศาสตร์อยู่ในระดับปานกลาง (71.70%, 3.35 ± 0.53) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการแผนยุทธศาสตร์ (75.47%, 3.30 ± 0.53) การใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการ แผนยุทธศาสตร์ (71.70%, 3.37 ± 0.50) และความสำเร็จของการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการแผนยุทธศาสตร์ (60.38%, 3.39 ± 0.72) อยู่ในระดับปานกลาง ดังแสดงในตารางที่ 3

อภิปรายผล

โดยสรุป จากการศึกษาการศึกษาระดับการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการแผนยุทธศาสตร์สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตรัง พบว่า บุคลากรมีระดับการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการแผนยุทธศาสตร์อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งการปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักงานสาธารณสุขในระดับจังหวัด มีลักษณะงานในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยบริการในระดับต่าง ๆ เพื่อนำมาเป็นฐานข้อมูลที่ใช้ในการพัฒนายุทธศาสตร์ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดให้สอดคล้องกับปัญหาสุขภาพของประชาชนภายในจังหวัด รวมทั้งวิเคราะห์ข้อมูลเชิงกลยุทธ์ที่สำคัญเพื่อให้ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจและนำไปสู่การวางแผนยุทธศาสตร์ นอกจากนี้บุคลากรส่วนใหญ่มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการแผนยุทธศาสตร์ ซึ่งผลการศึกษาแตกต่างกับการศึกษาของ ชมุตพร เจ็ญชุม [8] ที่ศึกษาระดับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง พบว่าบุคลากรส่วนใหญ่มีระดับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจจะเกิดจากลักษณะงานและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมีความแตกต่างกันจึงทำให้ระดับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างกัน

สำหรับระดับการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการแผนยุทธศาสตร์ ด้านการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการแผนยุทธศาสตร์ของบุคลากรสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตรัง พบว่าประมาณ 2 ใน 3 มีระดับการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง (75.47%) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการพัฒนารูปแบบการใช้โปรแกรมที่ซับซ้อนและผ่านขั้นตอนการเข้าถึงข้อมูลหลายชั้น เมื่อพิจารณาการเข้าถึงสารสนเทศจำแนกรายชื่อ พบว่าบุคลากรส่วนใหญ่เข้าใจถึงกระบวนการป้องกันการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศของหน่วยงาน โดยการกำหนดให้มี username และ password อย่างไรก็ตาม บุคลากรบางส่วนยังไม่เข้าใจถึงการแก้ไขหรือปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศได้ด้วยตนเอง จากผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ ธารารัตน์ สัญญะโม [6] ที่ศึกษาปัจจัยด้านข้อมูลสารสนเทศกับความสำเร็จของการปฏิบัติงานตามแผนยุทธศาสตร์โรงพยาบาลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี โดยพบว่า การเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง โดยที่โรงพยาบาลสวนผึ้งมีการกำหนดสิทธิในการใช้งานหรือการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศของบุคลากรผ่านการเข้าถึงข้อมูลหลายขั้นตอน และการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ อังคณา แวขอเหาะ [9] ที่ศึกษาความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่านักศึกษามีความสามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับระดับการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการแผนยุทธศาสตร์ ด้านการใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการแผนยุทธศาสตร์ของบุคลากรสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตรัง พบว่าบุคลากรประมาณ 2 ใน 3 มีระดับการใช้ข้อมูลสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง (71.70%) อภิปรายได้ว่าสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตรังเป็นหน่วยงานที่น่าเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อจัดการข้อมูลในระบบสุขภาพในระดับจังหวัด เพื่อประโยชน์ต่อการตัดสินใจเลือกแนวทางแก้ปัญหาที่มีประสิทธิภาพและมีความสำคัญต่อการพัฒนางาน จากข้อมูลความถี่ในการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศของบุคลากรในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตรัง พบว่าบุคลากรประมาณ 1 ใน 2 มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศเพียง 1 ถึง 2 วันต่อสัปดาห์ เมื่อพิจารณาการเข้าถึงสารสนเทศจำแนกรายชื่อ พบว่าบุคลากรมีการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการปฏิบัติงานอย่างมีจริยธรรมและถูกกฎหมาย แสดงให้เห็นว่าบุคลากรมีการใช้ข้อมูลสารสนเทศได้อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์กับการปฏิบัติงาน การศึกษานี้แตกต่างจากการศึกษาของ ธารารัตน์ สัญญะโม [6] ที่ศึกษาข้อมูลสารสนเทศกับความสำเร็จของการปฏิบัติงานตามแผนยุทธศาสตร์โรงพยาบาลสวนผึ้ง ที่พบว่าบุคลากรมีการใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศอยู่ในระดับมาก

สำหรับระดับการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการแผนยุทธศาสตร์ ด้านความสำเร็จของการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการแผนยุทธศาสตร์ของบุคลากรสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตรัง พบว่าบุคลากรประมาณครึ่งหนึ่งมีระดับความสำเร็จของการใช้สารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง (60.38%) อภิปรายได้ว่าบุคลากรสามารถนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการแผนยุทธศาสตร์ได้ตามเป้าหมายเมื่อพิจารณาการเข้าถึงสารสนเทศจำแนกรายชื่อ พบว่าบุคลากรส่วนใหญ่มีการนำข้อมูลสารสนเทศมาช่วยในการปฏิบัติงานตามเป้าหมายของหน่วยงานหรือองค์กร อย่างไรก็ตามบุคลากรเพียงบางส่วนมีข้อจำกัดในการใช้ข้อมูลสารสนเทศสำหรับวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วย เพื่อใช้ในการวางแผนการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุพล พรหมมาพันธ์ [10] ข้อมูลสารสนเทศในระดับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเพื่อการบริหารจัดการแผนยุทธศาสตร์เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในองค์กร และการพัฒนากระบวนการในการทำงานให้ได้ผลลัพธ์ที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น จากผลการศึกษาครั้งนี้ ควรส่งเสริมระบบการทำงานผ่านระบบการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการแผนยุทธศาสตร์ในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตรัง และควรมีแผนการพัฒนาศักยภาพในกลุ่มผู้ใช้ในระดับจังหวัดและภาคีเครือข่าย เพื่อให้ระบบข้อมูลสารสนเทศมีความถูกต้องมากยิ่งขึ้นเพื่อนำมาใช้ในการวางแผนและการจัดการแผนยุทธศาสตร์ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- [1] นรสิงห์ แสงบัวเผื่อน. (2548). สภาพและปัญหาการใช้สารสนเทศของบุคลากรในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ธุรกิจมหาบัณฑิต. ลพบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏลพบุรี.
- [2] สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555-2559. กรุงเทพฯ : สหมิตรพรินติ้งแอนด์พับลิชชิง จำกัด.
- [3] กระทรวงสาธารณสุข. (2545). กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.2545 และกฎกระทรวงว่าด้วยกลุ่มภารกิจ. สืบค้นเมื่อ 26 มิถุนายน2557, จาก http://www.spo.go.th/spo/index.php?option=com_content&view=article&id=80&Itemid.
- [4] สมหมาย คำพิชิต. (2556). คุณลักษณะส่วนบุคคลและปัจจัยทางการบริหารที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานข้อมูลสารสนเทศของผู้รับผิดชอบงานข้อมูลสารสนเทศในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดมหาสารคาม. วารสารวิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพ. 6(1), 21-29.
- [5] อัปสร วงษ์ศิริ. (2552). การสนับสนุนจากองค์การที่มีผลต่อการจัดการข้อมูลสารสนเทศของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในศูนย์สุขภาพชุมชนอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี. สารานุกรมศาสตร์มหาบัณฑิต. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- [6] ธารารัตน์ สัจญะโม. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านข้อมูลสารสนเทศกับความสำเร็จของ การปฏิบัติงานตามแผนยุทธศาสตร์ โรงพยาบาลสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์การสังคมและการจัดการระบบสุขภาพบัณฑิตวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- [7] ดำริ ไชยมงคล. (2555). การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการประเมินแผนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยพายัพ. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- [8] ชนุดพร เจ้ยชุม และกานดา จันท์แย้ม. (2556). พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง จังหวัดพัทลุง”, ใน รายการการประชุมมหาดใหญ่วิชาการ ครั้งที่ 4. เรื่อง “การวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมไทย”, 427-434. วันที่ 10 พฤษภาคม 2556. สงขลา.
- [9] อังคณา แวซอหะ และสุธาทิพย์เกียรติวานิช. (2551). การรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
- [10] สุลล พรหมมาพันธุ์. (2556). การใช้เทคโนโลยีเพื่อเป็นกลยุทธ์ความได้เปรียบของมหาวิทยาลัยเอกชน. Royal Thai Air Force Medical Gazette. 59(2), 46-52.

ตารางที่ 1 ข้อมูลคุณลักษณะทางประชากรของบุคลากรสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดตรัง (n = 57)

คุณลักษณะทางประชากร	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	17	29.82
หญิง	40	70.18
ระดับการศึกษา		
ปวส/อนุปริญญา	4	7.02
ปริญญาตรี	35	61.40
ปริญญาโท	16	28.07
ปริญญาเอก	1	1.75
อื่น ๆ ระบุ	1	1.75
ตำแหน่ง		
นักวิชาการสาธารณสุข	22	38.60
เจ้าพนักงานธุรการ	7	12.28
เจ้าพนักงานสาธารณสุข	6	10.53
เภสัชกร	4	7.00
นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	4	7.00
เจ้าพนักงานโสตทัศนศึกษา	2	3.51
นักทรัพยากรบุคคล	2	3.51
พยาบาล	2	3.51
ตำแหน่ง อื่น ๆ	8	14.06
ระดับตำแหน่ง		
ชำนาญการ/ชำนาญงาน	37	64.91
ปฏิบัติการ/ปฏิบัติงาน	13	22.81
ชำนาญการพิเศษ	5	8.77
อื่น ๆ ระบุ	2	3.51

Thaksin.J., Vol.18 (2) July - December 2015

ตารางที่ 1 ข้อมูลคุณลักษณะทางประชากรของบุคลากรสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดตรัง (n = 57) (ต่อ)

คุณลักษณะทางประชากร	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์ทำงาน (ปี) Mean ± SD. (Min : Max)	18.63 ± 9.76 (1 : 37)	
< 10 ปี	17	29.82
10 - 20 ปี	11	19.30
> 20 ปี	29	50.88
อายุ (ปี) Mean ± SD. (Min : Max)	42.35 ± 8.67 (23:58)	
≤ 35 ปี	14	24.56
36 - 45 ปี	24	42.11
> 45 ปี	19	33.33

ตารางที่ 2 การใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการแผนยุทธศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างบุคลากร

การใช้ข้อมูลสารสนเทศ	จำนวน	ร้อยละ
การใช้ข้อมูลสารสนเทศ		
เคยใช้	53	92.98
ไม่เคยใช้	4	7.02
ข้อมูลสารสนเทศของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดที่เคยใช้		
ฐานข้อมูลบุคลากร	33	57.89
ฐานข้อมูลสาธารณสุขจังหวัด	33	57.89
ระบบบริหารยุทธศาสตร์เครือข่ายที่ 12	31	54.39
ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารยุทธศาสตร์	29	50.88
นโยบายกระทรวงสาธารณสุข	27	47.37
ศูนย์ข้อมูลข่าวสารสาธารณสุขตาม พรบ.ข้อมูลข่าวสาร	27	47.37
ระบบคลังข้อมูลสุขภาพ	21	36.84
ระบบคลังข้อมูลโรคไม่ติดต่อ (NCD)	11	19.30
ระบบรายงานแพทย์แผนไทย	11	19.30

ตารางที่ 2 การใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการแผนยุทธศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างบุคลากร (ต่อ)

การใช้ข้อมูลสารสนเทศ	จำนวน	ร้อยละ
การพัฒนาคุณภาพการจัดการภาครัฐ (PMQA)		
3-4 วันต่อสัปดาห์	17	29.82
≥ 5 วันต่อสัปดาห์	7	12.28
การใช้ข้อมูลสารสนเทศ		
ข้อมูลสารสนเทศตามนโยบายสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดที่เคยใช้	28	49.12
นโยบายการปฏิบัติราชการของนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด	24	42.10
แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบสุขภาพจังหวัด ปี 2555-2559	16	28.07
การพัฒนาคุณภาพการจัดการภาครัฐ (PMQA)		
ความถี่ในการใช้ข้อมูลสารสนเทศใน 1 สัปดาห์		
1-2 วันต่อสัปดาห์	29	50.88
3-4 วันต่อสัปดาห์	17	29.82
≥ 5 วันต่อสัปดาห์	7	12.28

ตารางที่ 3 ระดับการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการแผนยุทธศาสตร์

การใช้ข้อมูลสารสนเทศ	ระดับ, จำนวน (ร้อยละ)				
	Mean	SD.	สูง	ปานกลาง	ต่ำ
การเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศ	3.30	0.53	12(22.64)	40(75.47)	1(1.89)
การใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศ	3.37	0.50	13(24.53)	38(71.70)	2(3.77)
ความสำเร็จของการใช้สารสนเทศ	3.39	0.72	17(32.07)	32(60.38)	4(7.55)
รวม	3.35	0.53	14(26.41)	38(71.70)	1(1.89)